

Kriterier för stöd för närståendevård

för vård av vuxna

2021

Godkänd av socialnämnden 11.12.2019

**KORSHOLM
MUSTASAARI**

Stöd för närståendevård

Närståendevård avser vård av och omsorg om en äldre, handikappad eller sjuk person, vilken ordnas i personens hemförhållanden med hjälp av en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära.

Stöd för närståendevård är en socialservice, som kommunen inom ramen för budgeterade anslag skall anordna. Stöd för närståendevård är en helhet, som består av

- Social- och hälsovårdstjänster för vårdtagaren, enligt behov.
- Vårdarvode åt närståendevårdaren.
- Ledighet och tjänster till stöd för närståendevården.

Kommunen beslutar om nivån på vårdarvodena och kriterierna för beviljande av närståendevård.

Syftet med stöd för närståendevård är att stöda vårdtagarens möjlighet att bo hemma. Målsättningen är att kunna svara på vårdbehovet utan dygnetruntvård på serviceboende eller vårdinstitution.

Förutsättningar för beviljande av stödet

Kommunen kan bevilja stöd för närståendevård under följande förutsättningar:

- 1) Om en person behöver vård eller annan omsorg i hemförhållanden på grund av nedsatt funktionsförmåga, sjukdom eller handikapp eller av någon annan motsvarande orsak.
- 2) En anhörig till den vårdbehövande eller någon annan som står den vårdbehövande nära är beredd att ansvara för vården och omsorgen med hjälp av behövlig service.
- 3) Vårdarens hälsa och funktionsförmåga svarar mot de krav som närståendevården ställer.
- 4) Närståendevården, tillsammans med andra behövliga social- och hälsovårdstjänster, är tillräcklig med tanke på den vårdbehövandes välbefinnande, hälsa och säkerhet.
- 5) Den vårdbehövandes hem är lämpligt för den vård som skall tillhandahållas där.
- 6) Beviljande av stöd bedöms vara förenligt med den vårdbehövandes bästa.

Beviljande av stöd för närståendevård förutsätter att vårdtagaren behöver **omfattande och kontinuerlig hjälp för att klara sig i det dagliga livet i sitt eget hem**. Med hjälp av stödet ersätter man dygnetruntomsorg och övriga öppenvårdstjänster. Stöd beviljas alltså inte åt vårdtagare som omfattas av kommunens serviceboende. Hjälp med ärenden och sysslor i hemmet berättigar inte heller till stöd för närståendevård.

Kriterier för stöd för närståendevård

Stöd för närståendevård är en behovsprövad service. Nedan beskrivs processen för bedömning av servicebehovet samt kriterierna för beviljande av stöd.

Bedömning av vårdbehovet

Vårdbehovet utreds alltid individuellt och i formen av ett hembesök, där man gör en mångsidig bedömning av vårdtagarens och vårdarens funktionsförmågor och resurser.

Vid **bedömning av vårdtagarens vårdbehov** används instrumentet RAI Oulu Screener, som består av ett stort antal frågor, med hjälp av vilka man får fram pålitliga, testade mätare. På detta sätt får man en mångsidig bild av vårdtagarens funktionsförmåga och faktorer som påverkar självständigheten.

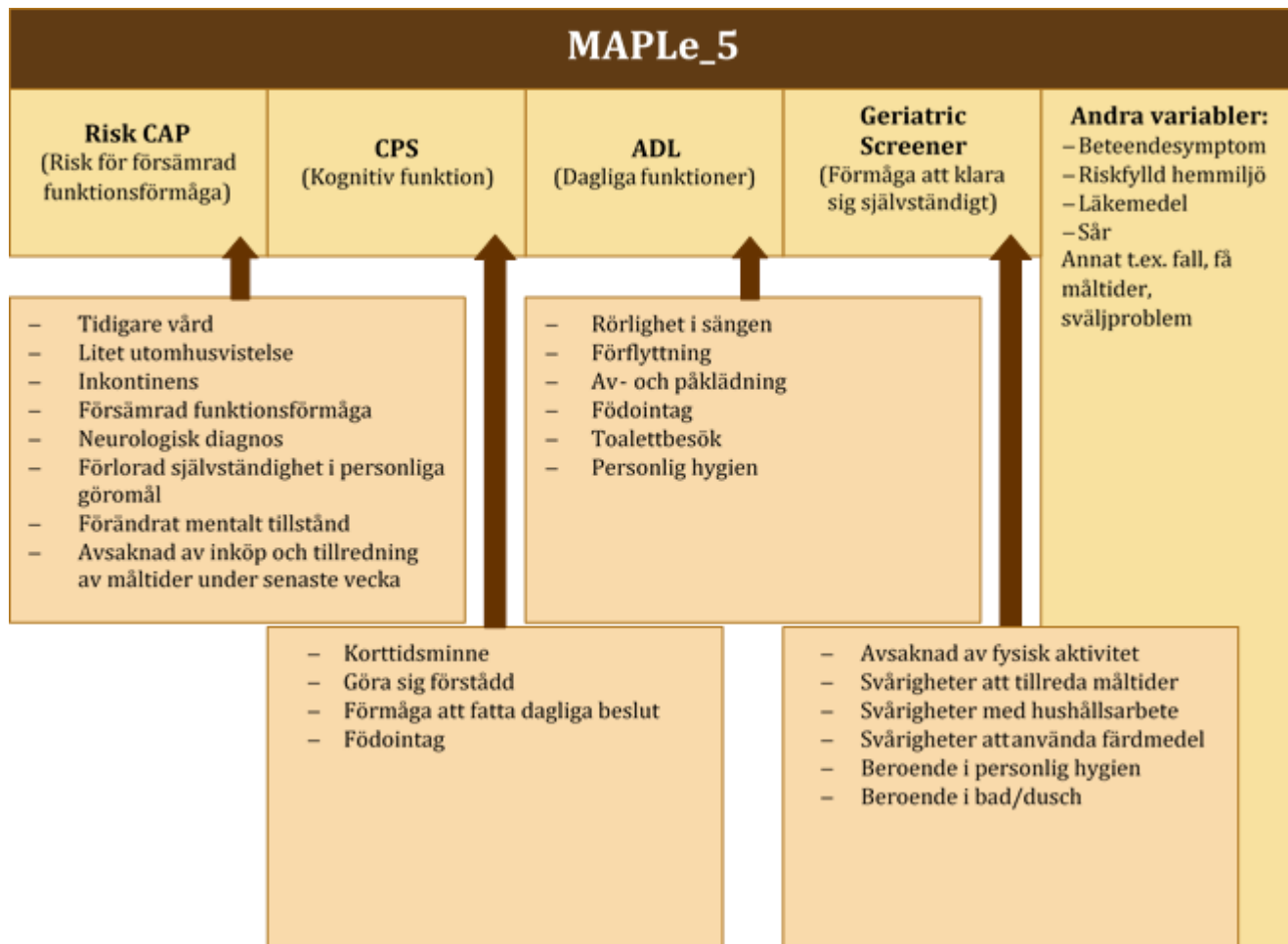
Bedömning och beslut grundar sig på en professionell helhetsbedömning som görs i dialog med klienten och de anhöriga.

Centrala mätare i RAI Oulu Screener:

Mätare	Beskrivning
ADL (0 – 6)	Ger information om hur kunden klarar dagliga aktiviteter så som att röra sig i hemmet, måltider, toalettbesök och personlig hygien.
IADL (0 – 21)	Bedömer förmågan i funktioner som gäller uträttande av dagliga ärenden som måltider, hushållsarbete, ekonomi, medicinering, telefonsamtal, inköp och förflyttning med färdmedel.
CPS (0 – 6)	Ger information om den kognitiva förmågan: korttidsminnet, om kunden gör sig förstådd, förmågan att fatta dagliga beslut samt om kunden kan äta själv.
DRS (0 – 14)	Mäter symptom på depression.
CHESS (0 – 5)	Bedömer hälsotillståndets stabilitet genom att beakta förekomsten av olika symptom, förändringar i förmågan att fatta dagliga beslut eller i funktionsförmågan samt terminala sjukdomar.
Risk CAP	Ger information om det finns risk för försämrade funktionsförmåga.
Geriatric Screener/SRI	Mäter kundens förmåga att klara sig självständigt.

En viktig mätare är MAPLe_5 (*Method for Assigning Priority Levels*), som använder informationen från många av instrumentets olika mätare och frågor för att bedöma kundens vårdbehov. Mätaren kan få ett värde mellan 1 (*litet vårdbehov*) och 5 (*mycket stort vårdbehov*).

Värdet på MAPLe_5-skalan baserar sig på följande mätare och variabler:

Kriterier och arvoden

Förutom kriterierna i lagen och förordningen om stöd för närståendevård och social- och hälsovårdsministeriets handbok 2005:31 (Stöd för närståendevård, handbok för kommunala beslutsfattare) gäller följande kriterier och betalningsklasser vid beviljande av närståendevård.

Vårdarvodet för närståendevård är indelat i två arvodesklasser. Därtill betalas ett skilt arvode för vård under tung behandlingsfas. Kriterierna för de olika klasserna baserar sig på hur bindande och krävande vården är.

Betalningsklass år 2021	Kriterier
1) 939,16 €/mån	<ul style="list-style-type: none">– Vårdtagaren har ett stort vårdbehov (MAPLe_5-värde: 4-5)– Vårdtagaren är inte förmögen att klara sig självständigt (SRI: 2)– Vårdtagaren behöver omfattande hjälp för att klara dagliga aktiviteter (förflyttning, personlig hygien, toalettbesök, på- och avklädning, ätande)– Vårdtagaren kan inte uträtta dagliga ärenden (medicinering, inköp, hushållsarbete, tillredning av måltider) eller behöver omfattande hjälp med dessa– Vårdtagaren kan vanligtvis inte lämnas ensam, inte heller nattetid– Vården kräver vårdarens fulla arbetsinsats– Utan närståendevårdarens insatser skulle vårdtagaren sannolikt behöva dygnetruntvård på serviceboende eller vårdinstitution
2) 646,97 €/mån.	<ul style="list-style-type: none">– Vårdtagaren har ett stort vårdbehov (MAPLe_5-värde minst 3)– Vårdtagaren är inte förmögen att klara sig självständigt (SRI: 2)– Vårdtagaren behöver hjälp med någon eller flera av sina dagliga aktiviteter (förflyttning, personlig hygien, toalettbesök, på- och avklädning, ätande)– Vårdtagaren kan inte uträtta dagliga ärenden (medicinering, inköp, hushållsarbete, tillredning av måltider) utan hjälp– Vården binder vårdaren kontinuerligt och en stor del av dygnet– Utan närståendevårdarens insatser skulle vården sannolikt kräva omfattande hemservicejänster. Hemservice beviljas endast om det behövs två personer för någon vårdåtgärd eller som avlastning för närståendevårdaren.
3) 1016,74 €/mån. Arvode under tung behandlingsfas	<ul style="list-style-type: none">– Vårdtagaren behöver kontinuerlig och omfattande personlig vård dygnet runt och kan inte alls vara ensam– T.ex. terminalvård eller vård av akut svår sjukdom– Närståendevårdarens insats är ett alternativ till sjukhusvård eller terminalvård på institution– Under en tung förändringsfas då vårdaren är förhindrad att arbeta– Inkomstbortfallet kompenseras inte med alterneringsersättning och vårdaren har inte rätt specialvårdspenning– Arvodet är vanligen tidsbundet, ett halvt år eller kortare

Beslut och avtal

Beslut om stöd görs av ledaren för närståendevården och delges vårdtagaren skriftligen. Om stödet beviljas görs en vård- och serviceplan upp tillsammans med vårdtagaren, vårdaren och kommunen.

I planen antecknas:

- Omfattningen av och innehållet i den vård som närståendevårdaren ger.
- Omfattningen av och innehållet i andra social- och hälsovårdstjänster som den vårdbehövande har behov av.
- Omfattningen av och innehållet i tjänsterna som ges till stöd för närståendevårdarens vårduppdrag.
- Hur vården ordnas under vårdarens ledighet eller annan frånvaro.

Därefter ingår kommunen och närståendevårdaren ett avtal om stöd för närståendevård, där även storleken på arvudet fastställs. I avtalet om stöd för närståendevård antecknas:

- Vårdarvode och utbetalning av arvode vid avbrott i vården.
- Rätten till lediga dagar för närståendevårdaren samt hur ledigheten ordnas.
- Avtalstyp: uppdragsavtalsförhållande.

Att ansöka om stöd för närståendevård

Stöd för närståendevård ansöks skriftligt. Ansökningsblankett fås av ledaren för närståendevården (se kontaktuppgifter nedan) och den finns också på kommunens hemsida.

Ansökan och bilagor sänds till:

Ledaren för närståendevården
Gamla Karperövägen 15 B
65610 Korsholm

Mera information fås av ledaren för närståendevården, tel. 327 7229.